

Achtergronden bij het ontwerp en de bouw van het Lichtbaken

Aanloop naar de bouw

Gedurende ongeveer veertien jaren zijn er onderhandelingen gevoerd tussen de kerkelijke gemeente en de luchthaven Schiphol. In het voorjaar van 2005 resulteerden deze onderhandelingen in een overeenkomst tussen de beide partijen om een nieuwe kerk te bouwen in het dorp Rijsenhout. In opdracht van Schiphol Real Estate heeft het architectenbureau Claus en Kaan Architecten te Amsterdam een vervangend kerkgebouw voor de gemeente ontworpen. Aan bouwbedrijf 'Heijmans' is de realisatie van het kerkgebouw gegund. In zo'n 400 dagen heeft dit bedrijf de bouw gerealiseerd. De officiële opening van het nieuwe gebouw heeft plaatsgevonden op zaterdag 21 oktober 2006. Het kerkgebouw heeft in meerdere vakbladen aandacht gekregen. Zowel wat het ontwerp als de bouwmethode betreft.

Bouwwijze

Het geheel is een modern, geheel uit beton opgetrokken, gebouw geworden. De buitenmuren zijn gezandstraald zodat de grove kiezelstructuur goed zichtbaar is. De betonconstructie wordt in vaktermen monolithisch - zonder lassen of voegen - genoemd. Daardoor ziet het er strak en massief uit. De 'Deutsche Bauzeitung' (DB - 01.20.07) omschrijft het gebouw dan ook als 'eine feste Burg'. Dit zorgt - aldus een artikel in 'De Architect' van maart 2007 - "voor een verstilde, naar binnen gerichte atmosfeer waarin de preek niet hoeft te wijken voor vliegtuiggeluiden". Het is "sober en eerlijk" en onderscheidt zich duidelijk van de omliggende huizen en gebouwen. "In der Reihe der Wohnhäuser taucht plötzlich ein skulpturaler, maisgelber Kirchenbau mit einem 15 Meter hohen Turm auf." (DB)

Indeling

Het hart van het complex wordt gevormd door de ruime foyer/ontmoetingsruimte. Deze is met Oost-Europees eikenhout bekleed. Daaromheen bevinden zich de kerkzaal, vergaderruimten en de beheerderswoningen. "...als Konglomerat aus abgestuften und zusammengeschobenen kubischen Elementen", aldus de DB.

Het kerkgebouw is van twee zijden toegankelijk: vanaf de straatzijde en vanaf het achter het gebouw gelegen parkeerterrein. Een betonnen pad loopt van de straatzijde als het ware door het gebouw naar de achterkant van het parkeerterrein. Zo wordt symbolisch duidelijk gemaakt dat het kerkgebouw niet bedoeld is om er te blijven. De kerkganger gaat er als het ware doorheen. Hij ontmoet er zijn Heer en zijn medegelovigen om vanuit deze ontmoeting weer terug te keren naar zijn wereld van alledag.

De kerkzaal is het meest prominente deel van het gebouw. Het is zeven meter hoog. Behalve door de lichtinval door het ene grote en hoge raam (afgeschermd door een stalen rietkraag) achter het liturgische centrum wordt de zaal kunstmatig verlicht door dimbare neon-verlichting die in kruisvormen aan het plafond is bevestigd. De stoelen staan gegroepeerd rond een liturgisch centrum met een kansel en een liturgische tafel. Op deze tafel vinden we de bijbel, het avondmaalsgerei, een doopschaal en een paaskaars. "In al zijn egalitaire eenvoud is het doel van de zaal duidelijk: concentratie en introspectie", vermeldt 'De Architect'. De kerkzaal is voorzien van een digitaal orgel: Monarke van de firma Johannus Orgelbouw te Ede.

Symboliek

Op de toren (voorzien van een raam van dezelfde omvang als het raam in de kerkzaal) is staf met het bekende Chi-Rho-teken geplaatst. Dit Christus-teken heeft een zodanige drie-dimensionale vorm dat het van alle zijden herkenbaar is. Van welke kant men ook komt: het is duidelijk dat dit een gebouw is waar Jezus Christus, de Gekruisigde die ook de Opgestane is, in het centrum wil staan. De gemeente koos als naam voor het gebouw: 'Lichtbaken'. Zo zegt zij getuige van Hem te willen zijn, die "het Licht van de wereld" genoemd wordt.

